

รู้ทัน Gender-Based Violence ป้องกันลูกชายไม่ให้ทำร้ายผู้หญิง

ข่าวคราวความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับเพศหญิง ยังคงเป็นสิ่งที่พบเห็นได้เสมอผ่านสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะจากคนในครอบครัว คนรัก หรือกระทั่งคนไม่รู้จักกัน สิ่งที่น่ากังวลมากกว่านั้นก็คือสาเหตุของความรุนแรงที่เกิดขึ้น ไม่ได้มีอะไรมากไปกว่าผู้กระทำ (ที่ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย) คิดว่าสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นสมควรแล้ว เพราะเหยื่อเป็น “เพศหญิง” **Gender-Based Violence (GBV)** คือคำที่บัญญัติขึ้นเพื่อใช้เรียกความรุนแรงดังกล่าว เป็นความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศ ที่ผู้ตกเป็นเหยื่อถูกกระทำ ความรุนแรงเพราะ เพศสภาพของตน ซึ่งไม่ว่าเพศหญิง, เพศชาย หรือ LGBTQ+ ก็สามารถตกเป็น ‘เหยื่อ’ ได้ ความรุนแรงในรูปแบบ GBV ที่พบได้ มีทั้งการคุกคามทางเพศ, การกระทำความรุนแรงต่อร่างกาย-จิตใจ, การข่มขู่ บังคับ หรือควบคุมด้วยการใช้อำนาจที่เหนือกว่า เช่น พ่อทำร้ายร่างกายลูกสาวที่ไม่เชื่อฟัง ความรุนแรงที่เกิดขึ้นนี้ มักส่งผลร้ายต่อร่างกายจิตใจของเหยื่อ หรือกระทั่งอาจทำให้เหยื่อถึงแก่ชีวิตได้

เลี้ยงลูกชายอย่างไร โต้ไปไม่ทำร้ายเพศหญิง

การเป็นตัวอย่างที่ดีคือบทบาทของพ่อแม่ผู้ปกครองในครอบครัวมีส่วนสำคัญอย่างมากที่ช่วยหล่อหลอมแนวคิดความเท่าเทียมกันทางเพศ หากเด็กๆ เติบโตมาในครอบครัวที่พ่อแม่เคารพและให้เกียรติซึ่งกันและกัน เขาย่อมเรียนรู้ว่านี่คือสิ่งที่คนเราควรปฏิบัติต่อกัน ในทางตรงกันข้าม หากเด็กๆ เติบโตขึ้นมากับครอบครัวที่ใช้ความรุนแรง พ่อทำร้ายแม่ ทำร้ายร่างกายลูกๆ ไม่ว่าจะด้วยวาจา หรือการกระทำพวกเขาจะซึมซับสิ่งเหล่านั้น เด็กบางคนอาจรู้ว่าพฤติกรรมเหล่านี้ไม่ดี ไม่ควรทำตาม แต่ขณะเดียวกันเมื่อไม่เคยเห็นตัวอย่างที่ดี เขาก็ย่อมไม่รู้ว่าสิ่งที่ถูกต้องที่ควรทำคืออะไร อย่างไรก็ตาม ผู้ปกครองสามารถช่วยปลูกฝังแนวคิดความเท่าเทียมทางเพศ และการปฏิบัติตนต่อทุกคนในสังคมด้วยการเคารพให้เกียรติไม่ว่าจะเป็นเพศใดได้ด้วยวิธีต่อไปนี้

คุยกับลูกเรื่องสิทธิสตรี: วิธีคุยเรื่องนี้อย่างง่ายที่สุดคือ แนะนำให้ลูกอ่านหนังสือเกี่ยวกับการต่อสู้เพื่อสิทธิของผู้หญิง เช่น เรื่องราวของ Malala Yousafzai วัย 15 ปีที่ต่อสู้เพื่อสิทธิการศึกษา หลังจากถูกกลุ่มก่อการร้ายคุกคามหรืออาจเปิดประเด็นชวนคุยจากเรื่องที่เด็กทุกคนคุ้นเคยอย่างเจ้าหญิงนิทราหรือกระทั่งสโนไวท์ ที่นอนหมดสติอยู่แล้วจู่ๆ เจ้าชายก็มาจุมพิต ถามลูกว่าสิ่งที่เจ้าชายทำถูกต้องหรือไม่ ลูกคิดเห็นอย่างไร ก่อนเปิดประเด็นให้ลูกคิดตามว่า การจุมพิตของเจ้าชายคือการละเมิดร่างกาย ของเจ้าหญิงหรือเปล่า

เป็นผู้ชายร้องไห้ได้: เปิดโอกาสให้ลูกแสดงความรู้สึก ไม่ควรปลูกฝังแนวคิดว่าเป็นผู้ชายไม่ร้องไห้หรือการร้องไห้เท่ากับอ่อนแอ เพราะไม่ว่าเพศไหน ทุกคนย่อมเจ็บได้ ร้องไห้เป็น สิ่งที่ต้องทำคือช่วยสะท้อนอารมณ์ ให้ลูก เช่น เมื่อลูกเสียใจ ควรแสดงความเห็นอกเห็นใจ รับฟังแทนการตัดสินและบอกให้ลูกหยุดร้องไห้

ไม่ทำร้ายตัวเอง ไม่ทำร้ายผู้อื่น ไม่ทำร้ายข้าวของ: การเปิดโอกาสให้ลูกชายได้แสดงความรู้สึก ไม่กดเก็บอารมณ์ไว้ เป็นเรื่องที่ดี แต่กระนั้นไม่ได้หมายความว่าเมื่อเกิดความรู้สึกเชิงลบ เช่น เสียใจ ผิดหวัง แล้วจะแสดงออกด้วยพฤติกรรมรุนแรงได้ ควรสนับสนุนให้เด็กๆ แสดงความรู้สึก แต่ก็กำหนดขอบเขตการแสดงพฤติกรรมด้วยกฎ 3 ประการคือ ไม่ทำร้ายตัวเอง ไม่ทำร้ายผู้อื่นและไม่ทำร้ายข้าวของ เพราะแต่ละคนมีสิทธิที่จะรู้สึกอย่างไรก็ได้ แต่ทั้งนี้การแสดงออกเชิงพฤติกรรมนั้นจำเป็นต้องมีขอบเขต

คุยเรื่องเพศกับลูก: แม้เพศสัมพันธ์จะเรื่องธรรมชาติที่เด็กๆ อาจเรียนรู้ได้เองตามวัย แต่การเรียนรู้จากสื่อต่างๆ อาจไม่ได้สอนเรื่องการใช้เกียรติซึ่งกันและกันได้เท่ากับการเรียนรู้ผ่านคำแนะนำของพ่อแม่ สอนให้ลูกรู้จักเรื่อง Consent หรือ การยินยอม การมีเพศสัมพันธ์ทุกครั้งต้องเกิดจากการยินยอมของทั้งสองฝ่าย หากมีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ยินยอมแต่ถูกบังคับนั้นเท่ากับการละเมิด ซึ่งเป็นการกระทำที่ผิดเข้าข่ายทำร้ายผู้อื่น นอกจากนี้ สอนเรื่องการใช้เพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยก็เป็นเรื่องที่ต้องพูดถึงด้วย

ศูนย์ประสานงานด้านความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย สป. และ สร.อว.
ที่มา: <https://www.starfishlabz.com/blog/1261>